

KARMSUND HAVN IKS
Postboks 186
5501 HAUGESUND

Kontakt saksbehandler

Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Tillatelse til tiltak i sjø - utvidelse av havneareal på Husøy (til Flatskjer) - Karmsund Havn IKS

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Karmsund Havn IKS av 20.12.2019 og har besluttet, på visse vilkår, å gi tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø. Vilkårene fremgår på side 10-11,

Tillatelsen omfatter mudring og dumping av ca. 10 000 m³ delvis forurenset sjøbunnsedimenter og utfylling med ca. 380 000 m³ sprengstein i sjø. Omsøkt utfylling vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 33 000 m².

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker

Vi viser til søknad av 20.12.2019 fra COWI AS på vegne av Karmsund Havn IKS om tillatelse etter forurensningsforskriften § 22 og forurensningsloven § 11, jf. § 16. Søknaden omfatter mudring, utfylling og peling i sjø.

Søknad

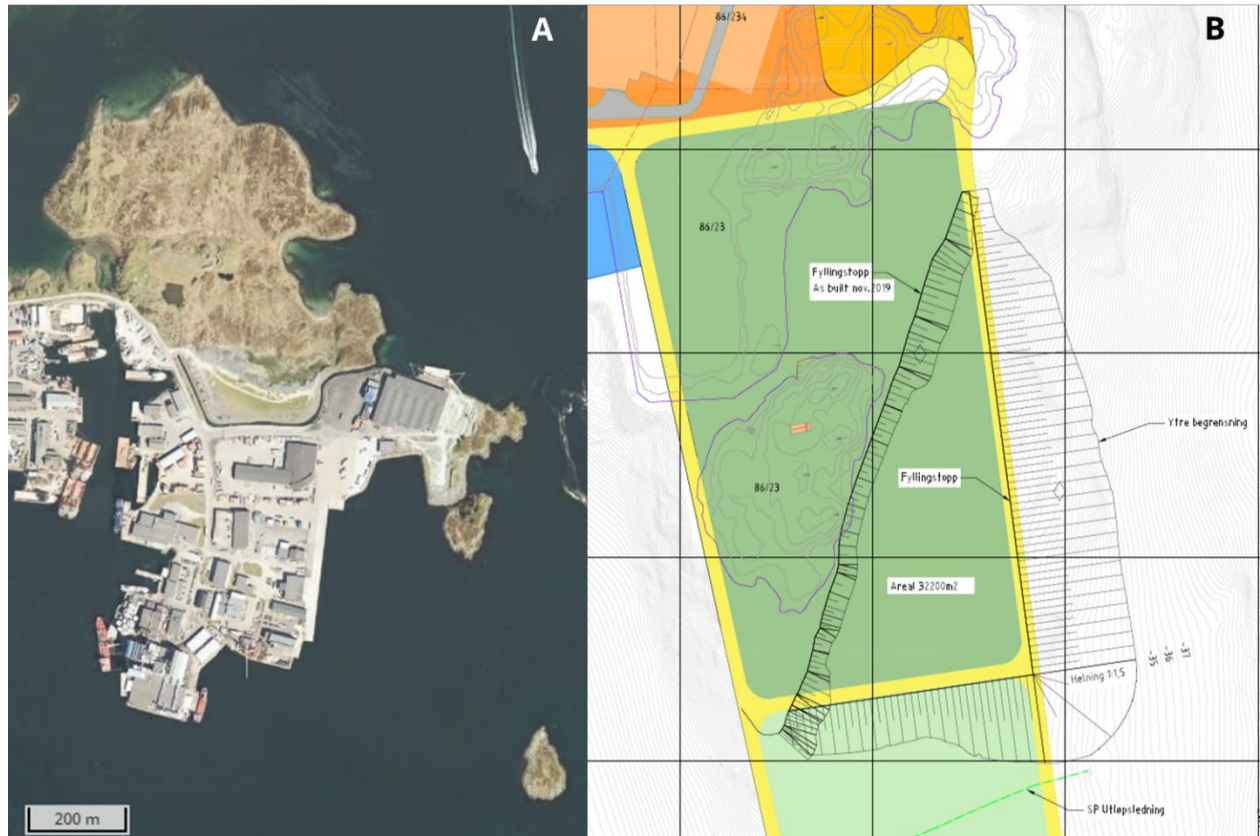
Karmsund Havn IKS ønsker å utvide havneområdet sitt på Husøy, for å gjøre regionen mere attraktiv for næringslivet og øker regionens verdiskapning. Det omsøkte tiltak i sjø er en del av en større utfylling som er planlagt fremover i tid.

Det er søkt om å fylle ut med 380 000 m³ (± 40 000 m³) sprengsteinsmasse fra planeringstiltak på land (figur 1). Disse massene består av grønnstein/grønnskifer. For å sikre stabilitet for utfyllingen er det behov for å mudre ca. 10 000 m³ (± 4 000 m³) sjøbunnsedimenter. Det er påvist forurensning i sedimentene. Det søkes om å få omplassert disse massene på sjøbunnen, fremfor å fjerne dem. Tiltakshaver ønsker å bruke den såkalt «flipp-flopp» metodikk, der de legger sedimenter fra dypere lag øverst, og mener at de vil på denne måten oppnår renere sjøbunn enn før utført tiltak. Det planlagte tiltaket vil berøre ca. 33 000 m² (± 3 000 m²) sjøbunnsareal.

Etter at fyllingen er etablert skal det bygges en 200 m betongkai mot Karmsundet iht. ny vedtatt reguleringsplan. Selve kaien vil bli fundamentert med stålrørspeler (ca. 150 stk) som peles ned i de utfylte sprengsteinsmassene.

Tiltaket var planlagt utført fra våren og ut 2020. Det planlegges nå for snarlig oppstart.

Figur 1: Dagens havneareal ved Husøy (A) og omsøkte tiltaksområde (B).

Planlagt avbøtende tiltak

Det er i søknad oppgitt at det er vanskelig å benytte siltgardin for å begrense spredning av sedimentene, på grunn av strømforholdene. Søker har foreslått installasjon av 2-3 on-line turbiditetsloggere nordøst og sør for tiltaksområdet, for å fange opp partikkelspredning fra utfyllingsmassene og når det skal flyttes på sedimenter ved flipp-flopp. Videre planlegger søker å tildekke forurenset sjøbunn med sand i forkant av utfyllingen for å hindre spredning av forurensning.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø ofte utføres i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utførelsen av tiltak at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Fylkesmannen samarbeider med kulturminnemyndighetene slik at forholdene er avklart på forhånd. I dette tilfelle har Stavanger Maritime Museum (MUST) vurdert planområdet til å ha potensiale for funn av hittil ukjente verna kulturminner i sjø, og har undersøkt planområdet for kulturminner i sjø. Det ble gjennomført marinarkeologisk registrering den 9.01.2019 ved skanning (sidescan sonar), og det ble ikke funnet verneede kulturminner.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Tiltaksområdet er regulert til havn og havneområde i sjø i detaljregulering med plan ID 4075¹.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge Temakart-Rogaland² er det registrert en middels stor tareskog med verdig B («viktig»). Tareskogforekomsten er lokalisert rundt Flatskjer og Sørø Flatskjer (figur 2). Det er også registreringer av sjøfugler i tiltaksområdet, og tilknyttet holmene i nærhet, blant annet lomvi (CR), alke (EN), hettemåke (VU), sjørørre (VU), ærfugl (NT), fiskemåke (NT) og havelle (NT). Det er også registrert flatøsters (*Ostrea edulis*) som er nær truet, i Breidbukta rett nord for tiltaket³.

Figur 2: Oversiktskart som viser registreringer av tareskog i nærhet av det omsøkte tiltaksområde.

COWI AS har utført en konsekvensutredning for naturmangfold og naturressurser på oppdrag fra Karmsund Havn IKS⁴. I rapporten vurderer COWI AS at ca. 80 % av tareskogen i planområdet vil gå tapt som følge av utbyggingen og at funksjonsområdet for fugl blir negativt påvirket ut over tiltaksområdet. Rapporten nevner også potensial for spredning av miljøgifter. Totalt sett ble konsekvensene av tiltaket for naturmangfoldet vurdert til *alvorlig miljøskade og negativ konsekvens*, for fugl i nærområder.

Vannforekomst

Ifølge Vann-nett⁵ ligger omsøkt område i vannforekomsten *Karmsundet-Kopervik*, som tilhører vanntypen *beskyttet kyst/fjord*. Vannforekomsten er klassifisert med økologisk tilstand som *moderat* basert på biologiske

¹ Reguleringsplan, Havneområde Flatskjær, Husøy. Plan Id: 4075. Vedtatt 01.07.2019. Karmøy kommune.

² <https://www.temakart-rogaland.no/>

³ <https://kart.naturbase.no/>

⁴ Kluge, Ragnhild og Torgersen, Petter. 2019 Karmøy Kommune. Konsekvensvurdering for naturmangfold og naturressurser COWI AS, rapport AO95361 04, 37 sider.

⁵ www.vann-nett.no

klassifiseringsdata. Kjemiske tilstand i vannforekomsten er klassifisert som *dårlig* på bakgrunn av flere PAH-forbindelser og kvikksølv målt i biota og sediment. Det er flere kilder til organisk-, kjemisk- og næringsforurensning registrert for vannforekomsten, og som har ulike grad av påvirkning (tabell 1).

Tabell 1: Oppsummering av påvirkninger på vannforekomst (kilde: Vann-Nett)

Påvirkning	Påvirkningsgrad	Effekt
Diffus avrenning fra annen kilde	Middels grad	Kjemisk forurensning
Diffus avrenning fra fulldyrket mark	Liten grad	Næringsforurensning, organisk forurensning
Diffus avrenning fra industrier	Stor grad	Kjemisk forurensning, organisk forurensning
Punktutslipp fra industri	Ukjent grad	Kjemisk forurensning, organisk forurensning
Diffus avrenning fra spredt bebyggelse	Liten grad	Organisk forurensning
Punktutslipp fra renseanlegg	Middels grad	Organisk forurensning

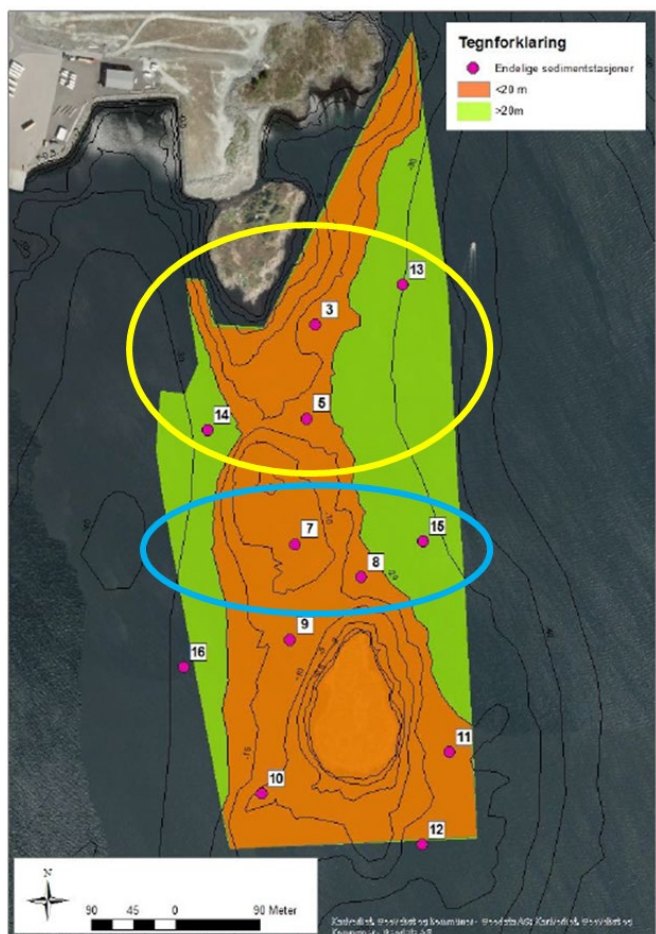
Bunnforhold og sediment

Det er foretatt flere sedimentundersøkelser i tiltaksområde i forbindelse med reguleringsplan og søknader om tiltak i sjø. Ifølge søknad består sedimentene i tiltaksområde av stedvis finkornet sediment og delvis fjellbunn. Strøm og tidevann i området er sterk og gir stor utskiftning i vannmassene.

Det vises til flere sedimentundersøkelser i søknaden. Fylkesmannen viser til analyse av sjøbunnsedimentene i tiltaksområdet og mot Søra Flatskjær utført av COWI i 2018⁶. Sedimentundersøkelsen dekket hele det planlagt utfyllingsområdet, men slik Fylkesmannen forstår saken vil det omsøkte tiltak i all hovedsak berøre området omringet i gul i figur 3, men at det er også mulig at utfyllingsarbeidene medføre begrenset oppvirvling i det området omringet i blå. Flere polyaromatiske forbindelsene (PAH) ble funnet i tilstandsklasse III (*moderat*) og IV (*dårlig*). Forbindelsen tributyltinn (TBT), som tidligere ble brukt i bunnstoff, ble funnet i tilstandsklasse III (*moderat*) ved tre av stasjonene. Det ble påvist forurensning med kobber i tilstandsklasse V (*svært dårlig*) ved stasjon 7, som ligger utenfor utfyllingsområde i denne omgang.

Utfyllingsmassene

Det er planlagt utfylling med lokale masser fra planeringsarbeid på land, og inneholder grønnstein og grønnskifer. Massene er testet for innhold av kobber og sink, samt utlekking. Innholdet av kobber

Figur 3: Plassering av sedimentstasjoner ved undersøkelse av forurensningsgrad i sjøbunn ved Husøy. Kilde: Sedimentundersøkelse, COWI.

⁶ Sedimentundersøkelse, Husøy v/ Flatskjær. COWI AS, rapport 1, 16 sider. 14.08.2018

(67,7 mg/kg) og sink (39,5 mg /kg) er lavere enn akseptverdier for masse fra land, og det forventes ikke betydelig utlekking fra utfyllingsmassene⁷.

Overskuddsmassene fra planering på land er å anse som næringsavfall, jf. avfallsdefinisjonen i forurensningsloven §§ 27 og 27a annet ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjenvinnes. Med gjenvinning menes tiltak der hovedresultatet er at avfall kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt, slik at forbruket av naturressurser reduseres. Når overskuddsmasser brukes til utfylling i sjø er Fylkesmannen myndighet. De omsøkte masser er ikke forurenset. Havneutbygging ved Husøy er en del av den langsiktige plan til Karmsund Havn IKS, og utfyllingen er således et tiltak som er planlagt uavhengig av tilgang til massene fra planering på land. Vi har derfor vurdert bruken av disse massene som et reelt gjenvinningstiltak.

Høring

I henhold til forurensningsforskriften § 36-6 ble søknaden lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 25.02.2020 – 25.03.2020. Søknaden ble også kunngjort i Haugesunds Avis og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider. Fylkesmannen mottok 5 høringsuttalelser.

Karmøy kommune

Karmøy kommune har sendt en administrativ uttalelse til søknaden. Kommunen viser til at tiltakene for å minimere miljøeffektene av tiltaket er ikke tatt med i reguleringsplanbestemmelsene da det er tenkt at Fylkesmannen vil følge disse opp i forbindelse med utfylling i sjø. Karmøy kommune viser til at det bør tilstrebes at fyllingsfoten opparbeides slik at det blir mest mulig egnet substrat for re-etablering av tareskog etter utfylling, som en slags kompenserende tiltak for det arealet som blir beslaglagt under utbygging. Videre viser Karmøy kommune til at naboene rundt tiltaksområde opplever en belastning tilknyttet til den totale aktiviteten som foregår på Husøy i sin helhet, og at anleggsfasen kan bidra til en ytterlig belastning. Det er tatt med tre bestemmelser i plan som gjelder støy og annen forurensning. Kommunen understreker at støy over grenseverdiene gitt av T-1442/2016 vil være et brudd på planbestemmelsen.

Museum Stavanger

Museum Stavanger ved maritim arkeologi, har ingen merknad til saken.

Rogaland fylkeskommune

Fylkeskommunen viser til at tiltaket er oversendt til Stavanger maritime museum. De har ingen merknader til det omsøkte tiltak, men minner om stans- og meldeplikten. Om det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdeler, keramikk, bearbeidet flint, glass, kritt Piper eller annet), må arbeidene straks stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. kml §8 og §14. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.

Fiskarlaget Vest

Fiskarlaget Vest viser til den registrerte tareskog i tilknytning til det omsøkte utfyllingsområde, og dens funksjon som beite- og oppvekstområde for marine arter. I tillegg viser Fiskarlaget til at uregistrerte fiskeriinteresser finnes i område, da en har nye fiskeri etter arter, eksempelvis leppefisk og kreps. Fiskarlaget Vest mener at tiltaket må utføres på en måte som har minst mulig negativ effekt på det marine miljøet. Arbeidet må utføres på en måte som hindre mest mulig partikkelspredning,

⁷ Analyser sprengstein Husøy. COWI AS. 19.04.2017

fyllmassene må være rene og det må iverksettes tilstrekkelig avbøtende tiltak. Fiskerlaget Vest viser til at fiskerinæringen er basert på fornybar biologisk produksjon, og er derfor grunnleggende avhengig av et rent og produktivt kyst- og havmiljø.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet ser det som svært negativt at viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet hvor de kan akkumulere i næringskjeden, og på sikt representere en potensiell fare for mennesker og dyr. Fiskeridirektoratet viser til at det foreligger sjømatadvarsel for Karmsund på grunn av PCB og PAH. Videre viser de til konsekvensutredning utført av COWI der det er vurdert at 80% av tareskogen i planområdet vil gå tapt som følge av utbyggingen, samt at det er potensial for spredning av miljøgifter. Fiskeridirektoratet emner at det må stilles strengekrav for å redusere spredning av forurensede partikler, samt spredning av partikler og plast fra sprengstein brukt til utfylling. Videre mener de at arbeidene må gjøre på så skånsomt måte som mulig, slik at omliggende miljø i så liten grad som mulig påvirkes, og ikke medfører skade på naturmangfoldet eller forringelse av miljøtilstanden til vannforekomsten.

Søkers kommentar til høringsuttalelser

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse. Søker har ingen kommentar til de innkomne høringsuttalelser.

Fylkesmannens kommentar til mottatte høringsuttalelser

Fylkesmannen har ingen spesielle merknader til innkomne uttalelser, og viser til våre vurderinger og fastsatte vilkår i tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Karmsundet-Kopervik* endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurenset sediment

Det søkes om å benytte den såkalte flipp-flopp metoden for å omplassere forurenset sediment på sjøbunnen. COWI har benyttet Miljødirektoratets veileder M-409 (risiko vurdering for forurenset sediment) for å vurdere håndtering av massene. Fylkesmannen viser til at det er prøvetakingsregime i veileder M-409 skal benyttes for store tiltak, men at det ikke en klassifiseringsveileder for mudringstiltak. I denne sammenheng viser vi også til at den forvaltningsmessige grenseverdi av 35 mg/kg TBT skal benyttes ved vurdering av tiltaksbehov, mens i mudring og utfyllingsaker skal grenseverdiene i M-608 benyttes.

Fylkesmannen har derfor vurdert tiltaket basert på forurensningsgraden i den enkelte prøve. Innenfor tiltaksområdet ble det påvist forurensning med enkelte PAH-forbindelser i tilstandsklasse III eller IV («*moderat*» eller «*dårlig*»), samt TBT i tilstandsklasse III «*moderat*». Uten særskilte tiltak kan arbeid i sjø føre til oppvirvling av forurensete bunnsedimenter, noe som vil kunne gi negative effekter på det marine miljø. Det vil derfor være viktig å hindre partikkelspredning, både med tanke på å bevare eventuelle marine verdier, samt for å unngå spredning og transport av miljøgifter fra sedimentene og til omgivelsene.

Det er i søknaden oppgitt at flipp-flopp metoden vil gjøre at de dypere sedimenter blir liggende overfor de mer forurensete toppsedimenter. Fylkesmannen kan ikke se at det er tatt analyse dypere enn de øverst 10 cm, slik at det er umulig å si noe om forurensningstilstanden i de sedimentene som ligger under 10 cm.

Fylkesmannen har vurdert den foreslått flipp-flopp metode opp mot andre metoder der forurenset bunnsedimenter blir tatt opp på land og levert til godkjent mottak, slik at forurensning tas ut av systemet. Flipp-flopp metoden kan anses som dumping, men dersom de underliggende masser er renere så kan metoden medfører en miljøgevinst. Utfordringen med mudring ved Husøy er at det er ikke mulig å benytte siltgardin for å begrense spredning av forurensning, grunnet sterk strøm. Ifølge konsulenten er hensikten ved bruk av flipp-flopp metoden å begrense mulig spredning av forurensning i vannsøylen. Fylkesmannen har vurdert om bruk av miljøgrabb for å fjerne massene kunne være aktuelt, men på grunn av ujevnheter i bunnsstrat er det stor fare for at grabben ikke lukke seg helt slik at forurenset sjøbunnsedimenter spres, særlig når grabben tas opp gjennom vannsøylen og gjennom lag med sterkere strøm. Fordelen med flipp-flopp metoden er at massene holdes lavere i vannsøylen, det strømminger er som regel mye svakere.

Fylkesmannen har vurdert at flipp-flopp metoden vil i dette tilfelle være det mest hensiktsmessig for å begrense spredning av forurenset partikler, men at det er viktig å overvåke partikkelspredning for å sikre at tiltaket utføres skånsomt. Med bakgrunn i at forurensningsgrad i underliggende sedimenter ikke er kjent, setter vi krav til prøvetaking og risikovurdering av området/områdene der sjøbunnsedimentene blir plassert. Vilket kreve at tiltakshaver og sine entreprenører har god kontroll på hvor massene er plassert for å kunne ta representativ prøver i ettertid.

Fylkesmannen setter også krav til at forurenset sedimenter, inkludert sedimenter som er flyttet på ved bruk av flipp-flopp metoden, som vil bli berørt av utfyllingsarbeidene blir tildekket med sand for å hindre spredning av forurensning under utfyllingsarbeidene.

På grunn av de sterke strømninger i tiltaksområdet er det ikke mulig å benytte siltgardin for å hindre spredning av finstoff. Det settes derfor krav til at områder innenfor utfyllingsområde, inkludert fyllingsfot, med forurenset sedimenter skal tildekkes med et lag sand i forkant av utfylling. Sanden vil hindre at forurenset sjøbunnsedimenter spres i vannsøylen.

Effekter av utfylling i sjø

Det er planlagt utfylling med sprengstein, som oftest inneholder en del finstoff. I likhet med oppvirvling av forurenset sjøbunnsedimenter, vil tilførsel av finstoff fra sprengstein kunne gi negative miljøeffekter på det marine miljø. Spredning av finstoff fra sjøbunnen og sprengstein kan endre lysforholdene i sjøen (blakking), som igjen vil påvirke vekstmuligheter for nærliggende tareskog. I tillegg har partikler fra sprengstein et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. Dette vil være en påvirkning på fisk som oppholder seg i tareskogene og fisk som oppholder seg i fjorden. Det nærmeste registrert gytefelt for torsk ligger ca. 4,5 km nord for tiltaksområde. Fylkesmannen vurderer at denne avstanden minimere forstyrrelse for torsk i gytesesong, og legger til grunn at andre fisk som oppholde seg i nærhet av tiltaket vil rømme når anleggsarbeidene pågår. Det er likevel viktig at arbeidet utføres så skånsomt som mulig for å redusere partikkelspredning, og det settes krav til overvåking av turbiditet i vannsøylen rundt tiltaket.

I tillegg vil utfylling i sjø rundt Flatskje, og senere Søra Flatskjeret, medføre tap av den regionale viktige naturtypen tareskog⁸. COWI AS har i sin konsekvensvurdering vist til at tiltaket vil medføre et tap av funksjonsområde for sjøfugl, særlig med tanke på tap av større områder med tareskog (sukkertare). Endring/bortfall av habitat er en viktig trusselfaktor for truet sjøfuglarter. Det er i søknad oppgitt at det skal legges til rette for rekolonisering av område med tareskog etter område er utfyllt. Det vil likevel være et midlertidig tap av habitat. Fylkesmannen fastsette vilkår om at utfyllingen utformes sådan.

Spredning av plast

Det har de siste årene blitt rettet fokus på spredning av plastavfall fra utfyllingsmasser bestående av sprengstein. Søker har planlagt å bruke sprengstein fra dagen som utfyllingsmasser. Fylkesmannen er ikke kjent med hvilken type sprengstoff som skal benyttes til sprenging, men legger til grunn at det kan forekomme plastavfall i massene. Vi setter derfor krav om effektiv oppsamling av eventuelt plastavfall og loggføring av dette.

Effekt på sjøfugl

Det er registrert flere observasjoner av sjøfugl i nærhet av tiltaket, blant annet flere sårbare, truet eller nær truet arter. Observasjonene som registrert i Naturbase er tilknyttet Flatskjer, samt Sniksholmen som ligger ca. 500 m nord for tiltaksområde. Sjøfuglene er sett i hekketiden, samt hvilende og på matsøk. Anleggsarbeidene vil medføre en del lyd, både over og under vannoverflaten, som kan virke forstyrrende for fuglelivet. Det er i konsekvensvurdering foreslått at arbeidet bør gjennomføres i perioden oktober – februar, utenom hekke- og trekkperioden⁹. Husøy er et område med flere virksomheter, og således et område der fuglelivet som oppholde seg er noe vant til menneskelig aktivitet. Slik vi vurderer saken, vil den mest uvanlig og forstyrrende støy kommer i forbindelse med

⁸ Faktaark for tareskog forekomsten «[Nordre-Søra Flatskjæret](#)»

⁹ Detaljregulering for havneområde Flatskær, Husøy – konsekvens utredning for temaet naturmangfold. COWI AS. Rapport nr: NOT001. 29.03.2019.

peling av kaien. Vi setter derfor krav til at denne delen av tiltaket må utføres utenom hekke- og trekkperioden, i tråd med konsekvensvurderingen.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling av bunnsediment. Partikkelspredning fra tiltaksområdet kan spre eventuelle miljøgiftene og finstoff ut i vannmassene, noe som kan påvirke nærliggende natur, samt påvirke tilstanden i vannforekomsten i negativ retning. Tiltaket er tidsbegrenset, og vil derfor bare føre til en forverring av vannforekomsten mens arbeidene pågår.

Mudring og utfyllingsarbeidene utføres uten barrierer mot partikkelspredning, noe som kan medføre noe skader på naturmangfoldet. Det er akseptert at noe taeskog gå tapt som følge av havneutviklingen som er planlagt ved Husøy, og basert på avstand til andre registrert naturverdier vil påvirkning ellers være begrenset. Fylkesmannen setter krav til at utfylling utformes slik at forholdene ligger til rette for reetablering av taeskog etter endt tiltak, som et kompensierende tiltak. Sjøfugl kan bli påvirket av tiltaket, gjennom tap av funksjonsområder (taeskog) og forstyrrelser på grunn av anleggsarbeid. Ettersom peling blir begrenset av tillatelsens vilkår til tidspunkter utenfor fuglens mest sårbar perioder (trekk- og hekketid), vurderer Fylkesmannen det som lite sannsynlig at arbeidene vil medføre vesentlig skade for sjøfugl i område.

På bakgrunn av arbeidenes omfang, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljøet som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Tiltaket er likevel avgrenset, og det er i samsvar med planbestemmelsene for området. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til utfyllingsarbeidene ved Husøy på visse vilkår.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 20.12.2019, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Karmsund Havn IKS tillatelse til arbeid i sjø ved Husøy i Karmøy kommune. Tillatelsen omfatter mudring og dumping av ca. 10 000 m³ sjøbunnsedimenter, utfylling av ca. 380 000 m³ sprengstein og peling i sjø, over et areal på ca. 33 000 m².

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Arbeider i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø. Arbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig.
5. Arbeidet skal overvåkes med turbiditetsmålinger og sedimentfeller/passive prøvetakere. Turbiditetsmålerne skal settes opp minst 1 uke før oppstart for å måle naturlig turbiditet. Ved eventuell overskridelse av tiltaksålet skal utfyllingen stanses inntil årsaken til overskridelsen er klarlagt. Turbiditetsverdiene skal ikke overskride 10 FTU over bakgrunnsverdiene i gjennomsnitt 20 minutter. Sedimentfellene skal plasseres på sentrale områder ved utfyllingsområdet og fange opp eventuell partikkelspredning. En plan for overvåking skal sendes til Fylkesmannen for godkjenning.
6. Mudring og dumping
 - 6.1. Det skal føres logg over mudret massene og hvor disse blir plassert på sjøbunnen.
 - 6.2. Etter endt tiltak, skal det tas prøver av sjøbunnen der mudrede massene er plassert i henhold til veileder for risikovurdering av forurenset sediment, M-409. Prøveresultater skal sammenlignes med resultater fra prøvene tatt før tiltak. Dersom prøveresultatene viser at sjøbunnen er mer forurenset enn før tiltaket, skal oppryddingstiltak iverksettes.

7. Utfylling

- 7.1. Utfylling av sprengsteinsmasser skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfylling under og etter avsluttet arbeid.
- 7.2. Det er tillatt å benytte rene sprengsteinsmasser til utfylling i sjø. Det skal gjennomføres tiltak for å hindre spredning av plastavfall fra sprenging til sjø, og det skal føres tilsyn med vannoverflaten under utfylling. Eventuelt flytende plastavfall skal oppsamles. Ved bruk av skyteledninger som synke må området i nærhet av fyllingsfot undersøkes for plastavfall etter endt utfylling. Plast som ikke har fulgt med sprengsteinsmassene skal fjernes fra tiltaksområdet. Det skal føres logg over oppsamlet mengde. Dersom det blir oppdaget at plastavfall fra tiltaket spres til det marine miljø, må arbeid i sjø stanses og tiltak iverksettes.
- 7.3. Forurenset sjøbunn skal tildekkes med minst 10 cm ren sand før utfylling med sprengstein, dybden på tildekkingslaget må justeres i forhold til batymetrien i tiltaksområdet.
- 7.4. Sprengsteinsmassene må tilføres skånsomt så de ikke sprer forurenset bunnsediment, dette er spesielt viktig der det er tildekket med ren sand.
- 7.5. Utfyllingen skal utformes slik at det legges til rette for rekolonisering med tareskog i ettertid.

8. Peling

- 8.1. Arbeid med peling i sjø skal ikke gjennomføres i perioden mars t.om. september, av hensyn til sjøfugl.
9. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016).
10. Før anleggsarbeidene starter, skal tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen oversendes til Fylkesmannen før oppstart av arbeid.
11. Under gjennomføring av tiltaket skal virksomheten overvåke tiltaket blant annet for:
 - Å sørge for at avbøtende tiltak som utføres er tilstrekkelig effektive til å hindre uønskede effekter
 - Å kunne iverksette strakstiltak ved behov
 - Å dokumentere at krav i tillatelse overholdes
12. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
13. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
14. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Husøy isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen

blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Karmsund Havn IKS skal derfor betale et gebyr på **kr 33 300,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på nettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK